

Artikel

Focus op het Enneagram

De intuïtief-energetische benadering

Dankzij de deskundige begeleiding van Jan Akkermans genieten we al meer dan 25 jaar van de wijsheid van het Enneagram bij Timotheus. Jan schreef het boek 'Het Enneagram, de oorspronkelijke typologie', te koop via timotheus.org/timotheus-webshop.

25 jaar geleden was het Enneagram in onze contreien nog helemaal niet gekend. Vandaag wordt het in scholen als een waardevolle tool tot persoonlijke ontwikkeling doorgegeven. De psychologische zijde van het Enneagram is een uitstekend hulpmiddel voor veel therapeuten. Ook managers, adviseurs en loopbaanbegeleiders gebruiken het Enneagram bij het coaching proces in bedrijven. In sollicitatieprocedures kan het worden benut om de bekwaamheid voor een vacature vast te stellen.

Maar Enneagram is in de eerste plaats vooral een spiritueel en een energetisch dynamisch systeem. Het is wellicht de meest complete typologie die er bestaat. Zij berust niet enkel op kosmische wetmatigheden, maar ook en vooral hoe deze in het dagelijks leven tot uitdrukking komen. De juistheid van het model blijkt uit het feit dat de typologie naadloos aansluit bij de wetenschappelijke psychologie. De moderne psychologie is echter meer gericht op pathologie, waar het Enneagram vertrekt van het normale, gezonde bewustzijn.

Een unieke benadering van het Enneagram bij Timotheus

Sedert we Jan Akkermans hebben leren kennen, zagen we hem diepgaand veranderen en groeien doorheen de confrontatie met het Enneagram. Vanuit zijn verbinding en studie met de verste bronnen van het Enneagram komt Jan echter tot verbluffende nieuwe conclusies. Het voelt alsof hij zelf aanwezig was in de 14de eeuw toen Christenen, Moslims en Joden elkaar vonden bij het tot stand komen van dit model. Zo wordt in de cursus en zijn boek de dynamiek van het Enneagram in een wonderlijk nieuw daglicht gebracht.

Hoe kan het toch dat geen enkele andere auteur tot hertoe deze veel natuurlijkere dynamiek heeft ontdekt en toegelicht? Het klinkt zelfs alsof de traditie van het Enneagram aan het Westen verkeerd doorgegeven is geworden!

Groot nieuws uit Amerika

In zijn verder verdieping van het Enneagram kwam Jan twee jaar geleden op een website terecht waarin hij voor het eerst iemand ontdekte die dezelfde visie deelt als hemzelf. David Daniels was klinisch hoogleraar psychiatrie en gedragswetenschappen van Stanford Medical School, een toonaangevende ontwikkelaar van het Enneagram-systeem en mede-auteur van de bestseller *The Essential Enneagram*. Hij is samen met Ellen Palmer één van de grote doorgevers van het Enneagram in de Verenigde Staten. David stierf een aantal maanden geleden, maar laat in Amerika een nieuwe visie van het Enneagram achter dat volledig op één lijn staat met de visie van Jan.

Zoals in het boek van Jan beschreven voelt het Enneagram veel natuurlijker en organisch aan. Het wordt hier niet alleen als een typologie toegelicht, maar als een intense groeibenadering vanuit ziel perspectief. In die zin is dit voor ons waarlijk een baanbrekend werk!

Het Enneagram beschrijft hoe ieder van ons zich in zijn kindertijd aanpaste aan ouders en omgeving door ofwel het kanaal van het denken, of van gevoelens of van lichamelijke gewaarwordingen te gebruiken. Om zich geliefd en aanvaard te weten, koos iedereen één van deze drie plaatsingen van aandacht. Degenen die hun problemen oplosten door het denken te kiezen, noemen we in Enneagram-taal hoofdtypen: de aandacht wordt vanuit het hoofd gericht. Anderen kozen om zich aanvaard te weten het gevoelskanaal: de harttypen waar de aandacht vanuit het hart gericht wordt. Tenslotte zijn er nog de buiktypen bij

dewelke lichamelijke gewaarwordingen domineren en de aandacht vanuit de buik gericht wordt.

Deze drie plaatsingen van aandacht vormen de drie groepen waarin de negen typen van het Enneagram verdeeld zijn. De groep rond de Negen neemt waar via fysieke indrukken en stelt zich de vraag: "Wat is mijn positie ten opzichte van de omgeving?" De typen van deze groep hebben de gewoonte hun aandacht vanuit hun buikcentrum te richten. De groep rond de Drie, die gevoelens centraal stelt, neemt waar via emotionele indrukken. De grondvraag is hier: "Bij wie ben ik?" Deze typen richten hun aandacht vanuit het hartcentrum. De groep rond de Zes neemt waar via mentale indrukken. Zij vragen zich af: "Hoe ziet deze situatie eruit?" Hun gewoonte is de aandacht vanuit het hoofdcentrum te richten.

Doordat de aandacht van hoofd-, hart- of buiktypen een bepaalde specifieke gerichtheid heeft, zijn de typen van elke groep ook selectief gevoelig voor alle informatie die hun ego persoonlijkheid ondersteunt. We zien wat we moeten zien om te kunnen overleven, en we zijn ons niet bewust van al het andere. Alhoewel elk type kan leren de aandacht vanuit alle drie de centra te richten, wordt de aandacht automatisch vanuit het gekozen centrum gericht.

Enneagram en Intuïtie

Als kind waren we allemaal hoog intuïtief, daardoor is er weinig gevaar voor projectie wanneer we hetzelfde intuïtief kanaal gebruiken als toen.

In intuïtie laat je je persoonlijkheid, je gedachten, emoties, fysieke gewaarwordingen achter en je versmelt met het voorwerp van je aandacht om informatie op te vangen die onbekend voor je is. Hier ben je één met de ander, met een situatie of eender welk voorwerp waarop je focust, waardoor spontane beelden, indrukken oprijzen als in een droom.

Bij projectie worden de beelden geleid door onze persoonlijkheid, onze herinneringen, gedachten, fantasieën, emoties en gewaarwordingen. Hier ben je gescheiden van het voorwerp van je aandacht. Beelden en impressies komen voort uit het materiaal van je persoonlijkheid.

De eerste taak in intuïtie training is je verlossen van jezelf. Het verschil kunnen duiden tussen intuïtie en projectie hangt af van de bekwaamheid tot voelen wanneer je versmelt met het voorwerp waarop je focust, of wanneer je er van gescheiden bent.

Het Negen-kind (buiktype) versmelt met de ouders en krijgt accurate intuïtieve indrukken van lichaamsgewaarwordingen van de ouders in zijn/haar lichaam waardoor het zich verbonden voelt.

Het Twee-kind (harttype) versmelt met vader of moeder en neemt intuïtief hun gevoelens over om zich aan te passen aan hun behoeften en te behagen.

Het Zes-kind (hoofdtype) versmelt met de situatie van de strenge vader en krijgt intuïtief beelden of een weten door over wat er staat te gebeuren.

In al deze gevallen gaat het om waarachtige intuïtie.

Door kennis van je type in het Enneagram weet je dus meteen waar je intuïtieve talenten liggen. Buiktypen nemen intuïtief waar door innerlijke lichaamsgewaarwordingen, harttypen door innerlijk voelen en hoofdtypen door innerlijk zien of weten. Het Enneagram geeft een stevige basis voor intuïtie training door kennis van de eigen intuïtieve stijl. Hetzelfde kanaal dat ons als kind betrouwbare intuïtieve indrukken verschafte, zal hoogstwaarschijnlijk ook op latere leeftijd zonder projectie functioneren. Het verder ontwikkelen van het eigen kanaal heeft daarbij dikwijls als gevolg dat een tweede intuïtief kanaal zich opent.

Philippe Vandevorst, i.s.m. Jan Akkermans

Bibliografie: 'Enneagram, de oorspronkelijke typologie' (Jan Akkermans)

Te koop via timotheus.org/timotheus-webshop